

LÉLEGZÉS AZ ÉLETEM, ABBAHAGYNI NEM MEREM

Talita Admin | 2012. április 16.

Kétszer mondtak le Doszkocs Zsuzsa életéről az orvosok, azonban Zsuzsa ma is él, verseket ír és fest, igaz ágyhoz, pontosabban egy géphez kötött, ami segít a tüdőt mozgó parányi izmoknak összehúzódní egy-egy levegővételkor. Még tart az **Ability Art kiállítása, ahol többek között Doszkocs Zsuzsa képei is láthatók.**

– A fiúk – int a Szent János Kórház Baba utcai Légzésrehabilitációs Osztályán lévő szobájából kifelé Zsuzsa – megtanultak levegőt venni gép nélkül is. Ők, amikor csak tehetik, a levegőn vannak. Nekik csak éjszaka kell segítség.

Zsuzsa azonban nem Heine-Medin kórbán szenved, csupán dystrophiában, ami azt jelenti, lassú izomsorvadás.

A Baba utca 14. tulajdonképpen egy budai villa, amely Bauhaus és modernista stílusjegyeket hordoz, és ahová 1959 augusztusában költöztek be utókezelésre első légzésbénult áldozatai a Heine-Medin kórnak. Az orvosok öt évre becsülték hátralévő idejüket. A gyerekek azonban minden tudományos állásfoglalás ellenére élve maradtak.

Trabant Hycomat

A Bács-Kiskun megyei Mélykútról származó lány kilencéves koráig úgy élt, mint a többiek. Egyedül a futás nem ment úgy, mint a társainak, ő volt az utolsó a tornaórán.

– Soha nem néztek ki maguk közül a gyerekek. Mindig könnyen befogadtak. Néhány akkor keletkezett barátságom ma is tart.

Zsuzsa szülei a hatvanas években elköltöztek Szentendrére, így Zsuzsa két településhez kötődik erősen. Az erőt, amely élni segíti, a család Mélykútról hozta. Nemcsak ő szereti a települést, a falu is őt, hiszen díszpolgárnak választotta.

– Az eröm nagy része Mélykútról származik. Nagyon szívós, munkás nép lakik arrafelé, sokat dolgoznak, mindent megpróbálnak hasznosítani.

A kőműves apa Szentendrén hamarosan felhúzta házukat, az anya pedig Zsuzsát és húgát, Ildikót nevelte, bár amíg tehetett, dolgozott. Kalauznő volt Pesten. Aztán, amikor a Heim Pál Gyermekkórházban kiderült, hogy Zsuzsa sutasága nem természetes, otthon maradt. Tizennyolc éves korig élhet a lánya, mondta ki az ítéletet a doktor, magához ölelve a zokogó asszonyt. Aki magában tartotta a szörnyű titkot. Így lánya tele tervekkel – továbbtanult. Azt azonban már ő is érezte, beteg. Nehezebben mozgott, így tudta, olyan szakmát kell választania, amit ülve tud végezni. Akkoriban egyetlen számítástechnikai szakközépiskola létezett Budapesten, szigorú felvételi volt a bekerülés kritériuma. Zsuzsa megfelelt. Sőt, utána továbbment, megszerezte a technikai képesítést is. Egy ideig még hévvel járt a munkahelyére, aztán Trabant Hycomattal, mert a hévre szállás több mint nehéz lett számára. Huszonhat volt, amikor elesett, lába tört. Nagy nehezen felgyógyult, újra elesett. Aztán újra és újra. Ma már nem tud járni.

– A Trabanttal még szórakozni is eljártam. Az életem elég jól alakult abból a szempontból, hogy mindent az utolsó pillanatig tudtam csinálni. Nem hiszem, hogy bármit kihagytam volna belőle. Szerencsés vagyok.

Először állatokat rajzol

A család ott állt mögötte. Ildikó, a húga szintén programozó. Zsuzsa ágyhoz kötöttsége után csak úgy vállalt munkát, ha nővérét is felvették. Ő hozta-vitte a feladatokat CD-n, amelyek Zsuzsát sokszor éjjel is ébren tartották. Minden rendben is volna, ha egyszer csak be nem görcsölne az epéje. A János Kórházban a műtétet nem vállalták, annyira nem volt rendben a légzése. Azonnal le kell tennie a cigarettát. Két nap alatt le is tette, mégis majdnem késő. A műtétet végül a Kék golyó utcai klinikán végezték el, éppen jókor, mert kiderült, perforált a vakbele is.

Megint néhány szélcsendesebb év következett. Dolgozni már nem képes, a kötés, horgolás is nehézkessé válik, nap hosszát nem csinál semmit, csak tévét néz és néha olvas. Egyik nap húga zsírkrétát ad a kezébe, rajzolni kezd. A képek jól sikerülnek, kedvet kap. Fotók után keresgél, lefesti őket. Albumokat nézeget. Dalí lesz a kedvence. Pillangókat rajzol, majd Szentendrét festi le. Képei színesek, mint a kedve. Újra jó élni. Szentendrén oly sokan jönnek el tárlata megnyitójára minden évben, hogy nem férnek be a terembe.

Angyalok a csilláron

Aztán megint minden másképp lesz. 1999 augusztusában a háziorvosa nem vállalja a hétvégi ügyeletet, kéri, menjen be a kórházba. Először haragszik, nem akar a hideg falak közé menni, még három napra sem. Mégis befekszik. Jól teszi, mert aznap este kómába

esik. Három napig tart ez az állapot, amit az orvosok végzetesnek ítélnék. Behívadják az anyát, kéri, vegye meg lánya halotti ruháját.

– Anyu akkor nem szólt. Korábban beszélgettünk már a temetéséről, de én mindent másképp akartam, mint ő. Csak a zenében egyeztünk meg. Bocelli, a vak énekes egyik dalát szerettük volna mindketten. Lehet, ezért is nem haltam meg.

Kómából való visszajövele után két éjszaka is álmot lát, amit lejegyez, beszélni akkor nem tud. Egyik alkalommal három feketébe öltözött angyalt jelenik meg, akik a csilláron üldögélnek. Ne félj, azért jöttünk, hogy vigyázzunk rád, mondja egyikük. Egész éjjel lógnak a csilláron, éppen úgy, mint később az Angyalok városa című filmben, csak hogy ő már akkor látta a különös alakokat, amikor a film maximum az alkotók fejében volt. Hogy C. G. Jung kollektív tudatalattija elevenedik-e meg, vagy sem, nem tudni. Zsuzsa maga döbben meg legjobban e látomáson, s ezután is realistának vallja magát.

Baba utca

A kóma után az Országos Korányi TBC és Pulmonológiai Intézetben gégemetszést hajtanak végre rajta. Ekkor kerül lélegeztető gépre, és ekkor kéri az intézet főorvosa, gondolkodjon el, hol szeretne élni ezentúl, mert itt az intézet intenzív osztályán túl sokba kerül a gyógyítása.

Zsuzsa évekkal ezelőtt látott egy riportműsort a Baba utcai légzésbénultakról.

– Eszembe jutott, milyen jó lenne ide kerülni. Addig csak gyermekbénulásos betegek éltek itt, én voltam az első dystrophiás.

Zsuzsa mindenesetre minden követ megmozgat, hogy továbbra is az intézet falai között élhessen, ahonnan csodaszép a kilátás a városra. Igaz, ezt az asszony csupán

szobájának mennyezetére erősített tükréből élvezheti, hiszen ágyának háttámláján van a fényre nyíló ablak.

– Pici a szobám, de mégis egyedül vagyok, csinálhatom a dolgaimat. Embernek érezhetem magam annak ellenére, hogy emelő géppel lehet az ágyból kivenni. Itt tíz nővér segít nekünk nap mint nap. Jó helyen vagyunk.

Nyitóképek: [innen](#)

A cikkben elhelyezett festmények Doszkocs Zsuzsa munkái.

(*A Magyar Nemzet nyomán*)

Kapcsolódó cikk: Vassné Antalfy Yvette [beszélgetése](#) Doszkocs Zsuzsával

...ÉN IS ADHASSAK MAGAMBÓL, EGY TISZTA FÉNYŰ CSODÁT

Doszkocs Zsuzsa festőművész. Több mint 10 esztendeje géppel lélegzik. Mégis az alkotás öröme, a festészet adja számára a teljesebb élethez szükséges légkört.

***„Istenem segíts engem, annyi gondon és bajon át.
Utam végén elérjem a megnyugtató Nirvánát!
S ahogy a kagyló a mocsokból gyönyörű gyöngyöt ad.***

Mélykúton született, 1959. január 10-én.

Itt, gyerekként megtapasztalhatta az összetartozás és a szeretet légkörét. Az ott töltött idő tanította meg a kitartásra és a szorgalomra...

9 éves volt, amikor Szentendrére, a festők városába költözött szüleivel.

A város híres a sokszínű nemzetiségéről, toleranciájáról, ami megkönnyítette családja számára is a beilleszkedést. Ekkor tudták meg azt, hogy lassan romló izomgyengesége van. Érettségi után a városban talált munkát, ahol a teljes járóképtelenségéig dolgozott, közben tovább tanult, számítógép programozónak.

Negyvenévesen került a János Kórház Légzésrehabilitációs Osztályára, ahol ma is él.

1998. augusztus 19-én kómába esett, mert a légzést segítő izmokat is megtámadta az izomgyengeség. Gégemetszést hajtottak végre rajta, s azóta lélegeztetőgép adja számára a levegőt...

Az élete három helyszínének sokat köszönhet, vallja magáról, mely honlapján is olvasható:

http://www.doszkocs-zsuzsa.hu/dzsmagamrol_hu.htm

Önarckép

Én is adhassak magamból, egy tiszta fényű csodát!”

Bárdi Gábor, az MBE irodavezetője ajánlotta figyelmembe a minap Doszkocs Zsuzsa festőművésznőt, egy kedves karácsonyi üdvözlő kártya továbbküldésével, melyet ő festett.

Magam afféle „igazgyöngyhalászként” kezdtem új életet, úgy tíz évvel ezelőtt. Így az életrajzát végigolvasva a neten és a fenti saját versére találásom után úgy gondolom, hogy a mai „alámerülés” újabb igazgyöngyöt hoz a felszínre, melynek helyszíne a Baba utca utcai Légzésrehabilitációs Kórház első emeletének alig hat négyzetéteres szobája. A szobában lélegeztető gép monoton „szuszogása” és nagy vidámság fogad. Kiderül, születésnap van a levegőben, mégpedig Zsuzsáé.

Így elrabolva öt az ünneplőktől, beszélgetünk a művészetről, amelyet a legnagyobb ajándéknak tekint életében.

Baba utca utcai Légzésrehabilitációs Kórház

Bárdi Gábort egy gyönyörű képed nyugözte le, melyet az Ombudsmani Hivatalban látott. A 2010-ben, a Művészet és Kultúra Világa egyesület által szervezett Nemzetközi "Kenyér" pályázat arany oklevelét elnyert munkám, a Kenyér útja került az Ombudsmani Hivatalba, a kiállításra.

A Búzamező, Aratás, Csendélet kenyérrel című triptichon első képe a szülőfalum, Mélykút gyerekkori emlékképe. Itt a búza érési folyamatát ábrázoltam, ahogy az üdítő zöldtől - az idők során -, földszínű barnává válik, majd Péter-Pál ünnepén az aratók is megjelennek a második stáción. Összekötésként a búzamezőket szegélyező, színes virágos rét szolgál, mely előbb a falu templomába fut, majd onnan ki, és később megérkezik a harmadik kép csendéletének hátterébe. Itt már az augusztus 20-i újkenyér áll az eucharistia további szimbólumaival - a borral és a kereszttel - együtt az egyszerű ember asztalán - mint oltáron -, megszentelésre várva.

A kenyér útja

Honnan-hová? Ez mindegyikünk fontos életkérdése.

Honnan indult a festő-időszakod?

15 éve egy pasztellkréta készlettel kezdődött minden, amellyel megrajzoltam azt a bizonyos sas madarat - melynek lényege maga a szárnyalás. Történt ez akkor, amikor a

testem végleg megadta magát a bénultságnak, meghagyva a kezem könyöktől való mozgásának lehetőségét. A lelkem így a rajzolással és festéssel szárnyakat kapott.

Szárnyalás

Sok közös és több mint húsz önálló kiállítás eredményeként jónéhány díj tulajdonosa lettél.

A szülőfalum, Mélykút az élni akarást és művészet iránti elkötelezettségemet, pontosan nyolc évvel a kómába esésem után, díszpolgári címmel jutalmazta.

A Honvédelmi Minisztériumtól a "Buda visszavétele" című festményemért Minisztériumi Nívódíjat kaptam.

Az És mégis élni... alapítvány, a Nyitott Kapu alapítvány, a Szigethalmi Irodalmi és Képzőművész Asztaltársaság tiszteletbeli, valamint az Országos Képző- és Iparművészeti Társaság tagja vagyok.

2009-ben a B-612 Kulturális Műhely "Az én Radnótim..." pályázatán Szegeden a "Nem tudhatom..." című vershez készült két festményem a 3. helyezést érte el.

2010-ben a "Ritka szépségek gyűjteménye" pályázaton 1. díjat kaptam az Önarcképemért.

A kiállítások és a képek sok embert hoztak közelebb hozzám, mint például Reményik László író, akinek ragyogó könyveit illusztrálhattam is.

A versek. Mikor jött az első sugallat, hogy rímekbe szedd a gondolataidat?

Az 1998-as kómából való felébredésem után kezdtem el verseket is írni. Az elsőt a szüleimnek ajánlva:

HÁLA

Betegségem nehéz terhe
A lelkemet meg nem törte.
Óvta szülői szeretet,
Vigyázva botló léptemet.
Sokszor voltam csalfa, hamis,
Mebíztak bennem akkor is.
Nehéz élet jutott nekik
Én is növeltem terheik.
Azaz egyben segíthettem
Én is ugyanúgy szerettem.

Víg kedélyt, mit tőlük kaptam
Vissza is nekik juttattam.

A képek vagy a versek a dominánsak a mostani időszakodban?

Úgy gondolom inkább a képek, de amit nem tudok színekkel kifejezni, azt teszem át írásba. Sőt itt van most is kedves barátnőm, Semes-Bogya Eszter, aki néhány versemet gitárkíséréssel dallá komponált át.

Így találkozik össze egy születésnapon a kép, a szó, és a zene Doszkocs Zsuzsa kicsiny szobájában, hirdetve a művészet határtalanságát 2011. január 10-én is.

Az interjú készítője: Vassné Antalfy Yvette, az „On-line médiával a megkülönböztetés ellen” újságíróképzés hallgatója